

Aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid
Mr. A.C.L. Rutte

Postbus 71
2501 CB Den Haag

T 070 414 20 00

www.schadefonds.nl
info@schadefonds.nl

Kenmerk Schadefonds	Directeur - 152
Behandelaar	M. de Groot
Telefoon	070-414 2000
Datum	20 februari 2026
Onderwerp	Reactie op voorstellen tot uitbreiding vergoeding affectieschade

Geachte heer Rutte,

Graag maken wij van de gelegenheid gebruik om te reageren op het conceptwetsvoorstel Uitbreiding vergoeding affectieschade en het voorstel tot wijziging van het Besluit vergoeding affectieschade.

Schadefonds Geweldsmisdrijven

Het Schadefonds verstrekt eenmalige uitkeringen aan diegenen die door een gewelds- of seksueel misdrijf ernstig lichamelijk of psychisch letsel hebben opgelopen. Voorts kunnen ook naasten en nabestaanden van degene die aan het misdrijf ernstig en blijvend letsel heeft overgehouden respectievelijk als gevolg van het misdrijf is overleden, een tegemoetkoming ontvangen. Bij nabestaanden kan dat tevens wegens dood door schuld misdrijven (artikel 6 Wegenverkeerswet 1994 of artikel 307 Wetboek van Strafrecht).

Het Schadefonds heeft kennis genomen van het conceptwetsvoorstel en het bijbehorende conceptbesluit. Graag merken wij het volgende op.

Uitbreiding kring der gerechtigden

Wij waarderen het zeer dat de kring van gerechtigden in het BW (en als gevolg daarvan ook in het strafrecht) wordt uitgebreid met broers en zussen. Al geruime tijd kan het Schadefonds deze groep nabestaanden erkennen met een financiële tegemoetkoming en we hebben ervaren dat hier grote behoefte aan is. In de stukken worden halfzussen en broers met hen gelijk gesteld. Voorts worden ook personen genoemd die in een met broers en zussen vergelijkbare relatie staan. Hieronder vallen stief- en pleegzussen en -broers. In de toelichting wordt niet expliciet ingegaan op adoptiezussen en -broers. Wij gaan ervan uit dat die ook onder deze categorie vallen en we adviseren hier duidelijkheid over te geven in de memorie van toelichting.

Met de toevoeging van broers en zussen komen de groepen die via het BW of strafrecht schadevergoeding kunnen krijgen en die via de Wet schadefonds geweldsmisdrijven (Wsg) een financiële compensatie kunnen krijgen, dicht bij elkaar. Toch blijven er aanmerkelijke verschillen bestaan.

Al eerder (april 2021) werd door het Adviescollege onderzoek stelsel schadevergoeding voor slachtoffers van strafbare feiten (Commissie Donner) geconstateerd dat de Wsg, daterend uit 1976, onvoldoende toegesneden is op de hedendaagse gezinssamenstellingen. De Wsg gaat vooral uit van bloedverwantschap, traditionele relaties (huwelijk, geregistreerd partnerschap) en kostwinnerschap. Aanpassing is nodig om aan te blijven sluiten op (de ontwikkelingen in) de hedendaagse samenleving.

Wij zien dat in het wetsvoorstel uitbereiding affectieschade goed rekening is gehouden met moderne gezinssamenstellingen. Wij pleiten er daarom voor de kring van naasten en nabestaanden zoals die met het wetsvoorstel wordt vastgesteld bij de voorgenomen aanpassing van de Wsg ook in die wet op te nemen. Dat zou betekenen dat stief- en pleegrelaties in meer gevallen dan nu mogelijk is een financiële tegemoetkoming kunnen ontvangen als naaste of nabestaande. Aanvragers die wij nu alleen met toepassing van de hardheidsclausule de erkenning kunnen bieden waar ze ons inziens ook recht op hebben. Evenwel past een dergelijke beleidsmatige toepassing niet bij het instrument van een hardheidsclausule. Wij kunnen desgewenst ten behoeve van de voorbereiding van het wetsvoorstel tot wijziging van de Wsg een nadere analyse maken van de verschillen die er tussen BW en strafrecht en de Wsg bestaan, zodat de impact van de wijziging meer concreet wordt.

Indexering bedragen

Conform een eerder gedane toezegging wordt in het voorliggende concept tot wijziging van het Besluit vergoeding affectieschade voorzien in een verhoging van 12,5% van de schadevergoedingen. Bij de herijking is onder meer rekening gehouden met de prijsontwikkeling van de afgelopen jaren en het feit dat het om een symbolische vergoeding gaat. Beide argumenten zouden reden dienen te zijn om ook de bedragen die het Schadefonds kan uitkeren te verhogen. Deze zijn sinds 2014 al niet meer aangepast. Ook al zijn onze bedragen ook symbolisch van aard, de betekenis die ervan uitgaat zou het verdienen dat hier ook rekening gehouden wordt met de prijsontwikkelingen. Onze uitkeringen worden onder meer besteed aan medische rekeningen, opleidingskosten voor omscholing etc. Die kosten zijn de afgelopen jaren flink hoger geworden. Daarnaast is de tegemoetkoming uit het Schadefonds bedoeld als erkenning. Een herijking van de bedragen is nodig om te voorkomen dat de erkenningsfunctie wordt uitgehold. Een periodieke herijking zou zelfs nog beter zijn, bijvoorbeeld gelijktijdig met de periodieke herijking van de vergoeding voor affectieschade.

Hoogachtend,

Mw. mr. M. de Groot
Directeur-secretaris